

Bilateral Adrenalectomy in Congenital Adrenal Hyperplasia: A

Systematic Review and Meta-Analysis: J Clin Endocrinol Metab, May 2018,

103(5):1767-1778

در قالب یک مطالعه مرور نظام مند و فرا تحلیل (systematic review and meta-analysis) بر روی مطالعات گزارش مورد (case report) و گزارش سری موارد (case series) پیامدهای بعد bilateral adrenalectomy در بیماران مبتلا به congenital adrenal hyperplasia (CAH) مورد بررسی قرار گرفته است.

توضیحات زیر بخش روش های آماری بخش مواد و روش ها و یافته ها مبتنی بر آنها

۱- در مطالعات مرور نظام مند و فرا تحلیل با ترکیب کردن نتایج مطالعات قبلی به یک نتیجه جامع در مورد

یک موضوع مورد بررسی می رسند. علت اجرای مطالعات مرور نظام مند و فرا تحلیل که از طریق آنها نتایج

قاطع تری بدست می آید این است که تک مطالعات انجام شده هر یک ممکن است در مورد یک موضوع

نتیجه را بدست داده باشند که با هم تناقض دارد و بنابراین از طریق مرور نظام مند و فرا تحلیل با ترکیب

اطلاعات همه آن مطالعات با هر نتیجه ای که داشتند نتیجه کلی و قابل اعتماد تری بدست می آید. در این

مقاله پژوهشگران با ترکیب اطلاعات مربوط به بیمارانی که مبتلا به CAH بوده اند و تحت عمل جراحی

غدد فوق کلیوی قرار گرفتند و مطالعات مربوطه در قالب گزارش مورد و گزارش سری موارد پیامدهای

مربوط به بیماران را گزارش کرده اند به نتایج کلی و جامعی رسیدند که در زیر اشاره می شود.

۲- در فرایند اجرای یک مرور نظام مند و فرا تحلیل که روند نسبتا یکسان و مشخصی دارد با مشخص کردن

بازه زمانی که مطالعات در آن انتخاب شده اند (در اینجا تا ژانویه ۲۰۱۸ مطالعات را وارد کرده اند) یک

سری کلید واژه خاص و مرتبط که بتواند باعث بازیابی مرتبط ترین مقالات و مطالعات شود را جستجو می

کنند و پس از نهایی شدن مطالعاتی که برای آنها یک مجموعه ملاک های ورود و خروج اقدام به استخراج

اطلاعات که بتوان آنها را ترکیب کرد می نمایند و با ترکیب این داده ها که در مطالعات بازیابی شده بدست

آمده اند نتیجه کلی را ارائه می نمایند. در این مقاله مشخص می شود کلا ۳۲ مطالعه واجد شرایط شدند و

در این ۳۲ مطالعه ۴۸ بیمار شرایطشان بررسی شده است که نتیجه ترکیب اطلاعات این ۴۸ بیمار در ادامه

در توضیح جدول یک مقاله آمده است.

۳- در این پژوهش متغیرها عددی نرمال با میانگین و انحراف معیار و غیر نرمال با میانه و دامنه میان چارکی

گزارش شدند و متغیرهای غیر عددی با تعداد و درصد گزارش شده اند. متغیرهای عددی نرمال و غیر نرمال

قبل و بعد از عمل به ترتیب با استفاده از آزمون تی زوجی و آزمون غیر پارامتری متناظر با آن یعنی رتبه

های علامت دار ویلکاکسون مورد مقایسه قرار گرفته اند (آزمون تی زوجی برای مقایسه میانگین یک متغیر

عددی نرمال در دو زمان (قبل و بعد از یک مداخله مثلا) در یک گروه از افراد استفاده می شود و معادل غیرپارامتری آن آزمون رتبه های علامت دار ویلکاکسون است).

۴- در جدول یک نتایج فرا تحلیل در کل ۴۸ بیمار و جداگانه برای گروه ۲۶ نفری از بیماران کودک و نوجوان و ۲۲ نفری از بزرگسالان گزارش شده است. در این جدول متغیرهای غیر عددی مثل جنسیت، نوع تشخیص و اندیکاسیون ها و ... با تعداد و درصد گزارش شده اند برای مثال ۳۵ نفر از کل بیماران معادل ۷۳ درصد زن بودند در حالیکه این درصد در کودکان و نوجوانان ۸۵ و در بزرگسالان ۵۹ درصد بوده است. متغیرهای عددی نرمال مثل سن با میانگین و انحراف معیار گزارش شده اند که برای کل نمونه میانگین سن ۲۰ سال با انحراف معیار ۱۳ بوده است و در کودکان/نوجوان میانگین ۱۰ و انحراف معیار ۵ بوده است و در بزرگسالان ۳۲ با انحراف معیار ۱۰ بوده است. در بخش پایینی جدول به مقایسه میانگین و میانه متغیرها قبل و بعد از عمل در کل نمونه و در هر یک از دو گروه دیگر بسته به نرمال بودن یا نبودن متغیر با آزمون T زوجی و غیرپارامتری ویلکاکسون پرداخته اند برای مثال در مورد متغیر Mean daily HCE میانگین آن نسبت به قبل از عمل از ۳۸ به ۲۶ کاهش معنی داری را نشان می دهد اما این متغیر در کودکان و نوجوانان تغییر معنی داری نکرده اما در بزرگسالان از ۳۷ به ۲۵ بطور معنی داری کاهش پیدا کرده است یا در مورد متغیر غیر نرمال مثل 17OHP، میانه آن قبل و بعد از عمل با آزمون رتبه های علامت دار ویلکاکسون مقایسه شده و در کل نمونه کاهش معنی داری را از ۶۵ به ۵/۴ نشان می دهد و در کودکان/نوجوانان معنی دار نبوده اما در بزرگسالان هم کاهش معنی دار از ۶۸/۴ به ۵ اتفاق افتاده است یا میانه متغیر androstenedione در کل نمونه کاهش معنی داری از ۱۳/۵ به ۰/۵۵ و در کودکان/نوجوانان کاهش معنی دار از ۲۲/۵ به ۰/۵۵ اتفاق افتاده اما کاهش در بزرگسالان برای این متغیر معنی دار نبوده است.

۵- در نمودار ۲ میانه چهار متغیر بیوشیمیایی قبل و بعد از عمل با آزمون رتبه های علامت دار ویلکاکسون مقایسه شده اند و ملاحظه می شود غیر از متغیر ACTH که افزایش معنی داری پیدا کرده سه متغیر دیگر کاهش معنی داری را در این بیماران بعد از عمل نشان داده اند.

دکتر آوات فیضی - دانشگاه علوم پزشکی اصفهان - ۹۷-۲-۲۹